

Rekenkamer(commissie)s

9-9-2019

Raad
College B&W
Gemeentesecretaris

Betreft: **STARTNOTITIE rekenkameronderzoek Omgevingsdienst Zuidoost Brabant**

INLEIDING

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is één van de 29 omgevingsdiensten in Nederland. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) werkt in opdracht van de 21 regiogemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant in een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant voert vanaf juni 2013 voor de aangesloten gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De ODZOB voert activiteiten uit die verwant zijn aan deze VTH-taken (expertises) als de provincie of gemeente(n) daarom verzoeken. De opgave is het zorgen voor een veilige en gezonde, fysieke leefomgeving samen met de ketenpartners, de 21 regiogemeenten en de provincie Noord-Brabant.

AANLEIDING

De democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen is al langer een punt van aandacht¹. Concrete aanleiding voor dit offerteverzoek is als volgt:

De [Begroting ODZOB](#) 2020 stijgt met 2% tov 2019. In het Eindhovense coalitieakkoord is 1% afgesproken. Bij drie voorgaande zienswijzen bij begrotingen/jaarrekeningen is gevraagd om inzicht in de opbouw van de bedrijfsvoeringskosten. De Eindhovense burgemeester zegt in juni 2018 een [benchmark](#) toe. Hieruit blijkt op basis van de landelijke benchmark (2017) o.a.:

- dat de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant op diverse onderdelen zoals prijs per directe fte, ICT kosten per directe fte en concernkosten per directe fte uitkomt op het gemiddelde.
- Dit geldt ook voor de verhouding direct / indirect fte (80%/20%).
- De huisvestingskosten per directe fte liggen circa € 1.000 per fte hoger dan het gemiddelde van circa € 6.000.

¹ [Wet versterken legitimiteit gemeenschappelijke regelingen](#) is in voorbereiding.

Zie ook [Rapport Berenschot](#): (dec 2018) en [Rekenkamerrapport verbonden partijen](#) (aug 2014)

In de hernieuwde Eindhovense zienswijze vraagt raad:

meer informatie op te nemen over ontwikkeling van het uurtarief, van de overhead en van de personeelskosten, inclusief toelichting en cijfermatige onderbouwing hierop. Tevens vragen wij alle Gemeenschappelijke Regelingen waaraan wij deelnemen een efficiencyslag te maken. Met deze zienswijze doen wij dus ook op u een stevig beroep uw organisatiekosten te beperken. Wij hebben in lijn met dit standpunt - bij de behandeling van deze zienswijze in onze raad - ons college gevraagd dit onderdeel van de zienswijze continu actief in te brengen en te bewaken in de betreffende gremia binnen de GR-en.

Eindhoven neemt de laatste jaren minder taken af. ODZOB werkt als een flexibele schil voor de Eindhovense ambtelijke organisatie. Op uurbasis wordt gedeclareerd (dit uurtarief stijgt). Er zijn meer ODZOB taken bijgekomen zoals controle op asbestverwijdering, zorgwekkende stoffen, luchtkwaliteit, veehouderijen enz).

DOELSTELLING

De rekenkamer(commissie)s beogen de betreffende gemeenteraden inzicht te geven in de doeltreffendheid en doelmatigheid van de ODZOB en aanbevelingen te doen ter verbetering.

ONDERZOEKSVRAGEN

Wat is de doelmatigheid en doeltreffendheid van de ODZOB?

- Wat doet de ODZOB, wat zijn kaders, doelen en middelen?
- Wat kost het de regiogemeenten, wat levert het de regiogemeenten op?
- Wat zijn verschillende arrangementen die de regiogemeenten afnemen, wat zijn motieven? Wat betekent dat voor de ODZOB?
- Hoe geven de regiogemeenten sturing aan de ODZOB?
- Hoe geven regiogemeenten en de ODZOB invulling aan landelijke taken (als handhavingsstrategie?)
- Wat zijn [toekomstige opgaven voor de ODZOB](#)?

DATAVERZAMELINGSMETHODEN

Middels documentstudie en interviews zullen data verzameld worden in nader overleg met het onderzoeksbureau TwynstraGudde dat het veldonderzoek verricht.

AANPAK

De ODZOB is een gemeenschappelijke regeling daarom verricht de Eindhovense rekenkamercommissie dit onderzoek in samenwerking met de rekenkamers van Best, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Laarbeek, Nuenen c.s., Son en Breugel, Veldhoven en Waalre. De Eindhovense rekenkamercommissie faciliteert, financiert het onderzoek en zorgt voor het secretariaat. De voorzitter van de werkgroep is mevr. mr. drs. S. van Breugel, voorzitter van de rekenkamer Geldrop-Mierlo. Het onderzoek richt zich op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de ODZOB, de governance door de gemeenten en de bedrijfsvoering van Omgevingsdiensten. Met de werkgroep bestaande uit bovenstaande rekenkamervoorzitters wordt periodiek de stand van zaken besproken en gemonitord.

HOOR EN WEDERHOOR

Vanwege de regionale rekenkamersamenwerking wordt het feitenrelaas ambtelijk getoetst, bestuurlijk wederhoor volgt separaat voor de raadsbehandeling, conform de Eindhovense werkwijze.

ONDERZOEKSPERIODE

De beoogde oplevertermijn van het onderzoek is maart 2020.

De rekenkamercommissie verzoekt om uw medewerking om het onderzoek voorspoedig te laten verlopen.